

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ศักยภาพปัจจุบัน ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน
 - 1.1 โครงสร้างการจัดองค์กร และสายดำเนินงาน
 - 1.2 ด้านการเงินและงบประมาณ
 - 1.3 ด้านความพร้อมอาคารสถานที่วัสดุครุภัณฑ์ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 - 1.4 ด้านความพร้อมบุคลากรในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 - 1.5 ด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้าน
 - 2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.2 การรักษาข้อมูล
 - 2.3 การประมวลผลข้อมูล
 - 2.4 การนำเสนอข้อมูล
 - 2.5 การบูรณาการของระบบ
 - 2.6 การบริหารข้อมูล
3. เพื่อประเมินผล การจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้าน
 - 3.1 หน้าที่ของงานสารสนเทศ

3.2 ด้านการนำวัสดุ ครุภัณฑ์ไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2533 105 โรงเรียน จำนวน 105 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบตรวจสอบ เกี่ยวกับสภาพ ตักยภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียน ลักษณะเครื่องมือสร้างเป็นแบบตรวจสอบรายการและเปิดโอกาสให้เพิ่มเติมได้
 - ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบ เกี่ยวกับปัญหาที่พบในการจัดระบบสารสนเทศ เนื่องจากการบริหารในโรงเรียน ลักษณะเครื่องมือสร้างเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารในโรงเรียน ลักษณะเครื่องมือสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศสำหรับเป็นกรอบของการวิจัย เขียนเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทฯ ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปใช้ในการหาข้อมูลเพื่อการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา เพื่อขออนุญาตเข้าไปเก็บข้อมูลในโรงเรียน ที่อยู่ในสังกัดกองการมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งผู้วิจัยได้แนบหนังสือส่วนตัวถึงผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชดำริ เพื่อรวบรวมแล้วนำมาตรวจ

สอบความสมบูรณ์ แจกแจงข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ด้วยตนเอง ซึ่งผลจากการรวบรวมข้อมูลได้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ดัชนีภาพปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละรายข้อกระทงแล้วนำเสนอในรูปแบบสรุปและการบรรยาย

5.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาระดับการประเมินปัญหานั้นใช้ค่าเฉลี่ย (μ) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับปัญหาน้อย	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00 - 1.66
ระดับปัญหากลาง	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.67 - 2.33
ระดับปัญหามาก	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.34 - 3.00

5.3 ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผล ประสิทธิภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาระดับการประเมินประสิทธิภาพนั้นใช้ค่าเฉลี่ย (μ) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ประสิทธิภาพน้อย	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00 - 1.66
ประสิทธิภาพปานกลาง	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.67 - 2.33
ประสิทธิภาพดีมาก	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.34 - 3.00

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สภาพ ศักยภาพปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

1. ด้านโครงสร้างการจัดองค์กรและสายดำเนินงาน ผลการวิเคราะห์ พบว่า
โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ จัดให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ
เพียงหน่วยเดียว ร้อยละ 77.9 และให้หน่วยงานดังกล่าวขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการร้อยละ 47.7
จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษางาน ร้อยละ 74.4 และจัดให้มีคณะทำงานในการจัดทำข้อมูล
แสวงหาข้อมูล รวบรวมข้อมูล และประมวลผลข้อมูลร้อยละ 86.0

2. ด้านการเงินและงบประมาณ ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา
โดยส่วนรวมไม่เคยได้รับงบประมาณจากทางราชการ เพื่อจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน
ร้อยละ 69.8 ส่วนมากได้มาจากการจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาทุกปี ร้อยละ 88.4 สำหรับ
หน่วยงานอื่นที่มาช่วยสนับสนุนงานระบบสารสนเทศส่วนมากนั้นไม่มี ร้อยละ 51.2 ส่วน
โรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนบ้างร้อยละ 48.8 ซึ่งได้มาจากสมาคมผู้ปกครองและครู ร้อยละ
50.0

3. ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า
โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวม มีห้องระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ร้อยละ 67.4 และ
ลักษณะของห้องเป็นห้องที่รวมกับห้องปฏิบัติการอื่น ร้อยละ 77.6 อุปกรณ์ที่ใช้เกี่ยวกับการจัด
ระบบสารสนเทศของโรงเรียนประเภทที่มีมากเกินกว่าร้อยละ 50.0 ได้แก่ กระดาษโปสเตอร์
ต่าง ๆ ปากกาเมจิกชนิดต่าง ๆ ป้ายสถิติ กระดานไวท์บอร์ด แฟ้มเก็บเอกสารงานสาร
สนเทศ โต๊ะทำงาน เก้าอี้ ตู้เก็บสารสนเทศ ส่วนแหล่งที่ได้มาของอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่อง
ใช้ในงานสารสนเทศ ส่วนใหญ่ได้มาจากเงินบำรุงการศึกษา ร้อยละ 86.0

4. ด้านความพร้อมของบุคลากร ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา
โดยส่วนรวม ผู้จัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนเคยได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับ
การจัดระบบสารสนเทศ ร้อยละ 55.8 มีประสบการณ์ 1 - 3 ปี ร้อยละ 64.0 ผู้จัดระบบ

สารสนเทศส่วนใหญ่ใช้ประสบการณ์ในการจัด ร้อยละ 47.7 โดยส่วนรวมโรงเรียนหนึ่ง ๆ จะมีผู้รับผิดชอบงานจำนวนมากกว่า 2 คน ร้อยละ 68.6 ผู้รับผิดชอบงานต้องทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศแล้วยังเป็นครูผู้สอนด้วย ร้อยละ 69.8 และมีคำสั่งมอบหมายให้เป็นผู้จัดระบบสารสนเทศเป็นลายลักษณ์อักษร ร้อยละ 81.4

5. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาได้มีการจัดระบบสารสนเทศโดยแยกเก็บเป็นเรื่อง ๆ ของแต่ละงาน แต่ละฝ่าย ร้อยละ 79.1 และผู้บริหารโรงเรียนนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในด้านการวางแผนและกำหนดนโยบายมากที่สุด ร้อยละ 61.6 รองลงมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์การบริหารงานทั่ว ๆ ไป ร้อยละ 31.4 ใช้ในการบริหารงานบุคคลและใช้ในการควบคุมงาน ร้อยละ 23.3

ด้านลักษณะของข้อมูลหรือสารสนเทศและการเก็บรักษา ส่วนใหญ่มีลักษณะข้อมูลที่นำเสนอออกมาในรูปแบบที่แสดงให้เห็นลักษณะของกลุ่มได้ชัดเจนในรูปตารางรวม ร้อยละ กราฟหรือแผนภูมิแบบต่าง ๆ ร้อยละ 81.4 ส่วนการเก็บรักษาข้อมูลจะเก็บรวบรวมเป็นระบบเอกสารมีตู้เก็บเอกสารและประมวลผลกระทำด้วยมือ ร้อยละ 89.5

ความสามารถสนับสนุนความต้องการของหน่วยงานที่จัดระบบสารสนเทศผู้บริหารสามารถให้ความสนับสนุนเป็นอันดับแรก คือ จัดบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับงาน ร้อยละ 36 รองลงมา ให้ความรู้โดยการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบสารสนเทศและจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมภาระงาน ร้อยละ 23.3 ส่วนปัญหาที่ต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารมากที่สุด คือ ปัญหาการจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาให้หมวดต่าง ๆ ร้อยละ 53.5 รองลงมา ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน และปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบของ ครู - อาจารย์ และนักการภารโรง ร้อยละ 50.0

มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อบริหารการศึกษา ร้อยละ 58.1 และพบว่าส่วนใหญ่นำมาใช้เก็บข้อมูลทางด้านการบริหารระบบบุคลากร การทำทะเบียนประวัติ ค้นหา แก๊โซ่ ปรับปรุงประวัติบุคลากร ร้อยละ 62.0 ใช้ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน

ม.1 และ ม.4 ร้อยละ 60.0 การจ่ายเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงแก่บุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 50.0 ใช้ในการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน ร้อยละ 44.0

ตอนที่ 2 ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

1. ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่วนรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 1.75) ปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับที่สูงกว่าปัญหาอื่นคือ ปัญหาการจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\mu = 2.07$)
2. ด้านการรักษาข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวม มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 1.76) ปัญหาการรักษาข้อมูลในระดับที่สูงกว่าปัญหาอื่น คือ ปัญหาการจัดเก็บสารสนเทศไม่ทันสมัย ($\mu = 2.01$)
3. ด้านการประมวลผลข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 2.00) ปัญหาการประมวลผลข้อมูลในระดับมากที่สุดกว่าปัญหาอื่น คือ ปัญหาบุคลากรที่รับผิดชอบงานประมวลผลข้อมูลมีภารกิจมากเกินไป ($\mu = 2.49$)
4. ด้านการนำเสนอข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวม มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 1.68) ปัญหาในการนำเสนอข้อมูลในระดับที่สูงกว่าปัญหาอื่น คือ ปัญหาผู้เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาไม่สนใจข้อมูลและสารสนเทศที่นำเสนอ ($\mu = 1.88$)
5. ด้านการบูรณาการของระบบ ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 1.72) ปัญหาการบูรณาการของระบบในระดับที่สูงกว่าปัญหาอื่น คือปัญหา ความเหมาะสมของโครงสร้างการจัดองค์การของระบบสารสนเทศสอดคล้องกับการจัดองค์การบริหารโรงเรียน ($\mu = 1.87$)
6. ด้านการบริหารข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วน

รวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 1.82) ปัญหาด้านการบริหาร ข้อมูลในระดับที่สูงกว่าปัญหาอื่น คือปัญหาขาดการนิเทศจากกรมสามัญศึกษา ($\mu = 2.21$)

ตอนที่ 3 ประเมินผล ประสิทธิภาพการปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

1. ด้านหน้าที่ของงานสารสนเทศ ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 1.97) และระดับ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติที่สูงกว่ารายการอื่นคือการปฏิบัติเก็บและรวบรวมข้อมูลได้สอดคล้องตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน ($\mu = 2.08$) ส่วนระดับประสิทธิภาพ ของการปฏิบัติที่ต่ำกว่าทุกรายการคือการปฏิบัติด้านการจัดกระทำรายงานเพื่อเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์งาน ($\mu = 1.84$)

2. ด้านการนำวัสดุ ครุภัณฑ์ไปใช้ ผลการวิเคราะห์พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา มี ประสิทธิภาพของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย/ข้อ เท่ากับ 1.93) และระดับ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติที่สูงกว่ารายการอื่นคืออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีได้ใช้อย่าง เต็มที่และสม่ำเสมอ ($\mu = 2.01$) ส่วนระดับประสิทธิภาพของการปฏิบัติที่ต่ำกว่าทุกรายการ คือ ป้ายนิเทศ ได้มีการใช้แสดงเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศฝ่ายต่าง ๆ ($\mu = 1.88$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพ ตักยภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อาจอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. การจัดองค์การบริหารงานระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่จัด ใ้หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนเพียงหน่วยเดียวและหน่วยงานนี้ ขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภคศิริ สมทรัพย์ (2527: 152) พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้เก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศไว้ที่หน่วยเฉพาะหน่วยเดียวโดยให้เหตุผลว่า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สะดวกในการใช้ และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านนี้โดยตรง ก่อนหน้านี้ไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศจะกระจายตามหน่วยงานต่าง ๆ แต่ละหน่วยงานก็มีข้อมูลเฉพาะเรื่องไป แต่ในหลักการของระบบสารสนเทศคือต้องพยายามให้มีระบบบูรณาการแบบผสมผสาน (Integrated System) และพัฒนาระบบอยู่ตลอดเวลา หรือกล่าวได้ว่าระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารมีลักษณะเป็นการวิวัฒนาการ ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครจึงได้จัดให้มีหน่วยงานระบบสารสนเทศโดยเฉพาะขึ้น ส่วนหน่วยงานนี้ไปขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยิ่ง คล้ายบุญส่ง (2528 : 68) ที่พบว่าหน่วยงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนขึ้นตรงต่อผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าสภาพโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาคและในเขตกรุงเทพมหานครไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ในช่วงนั้น งานสนเทศเพิ่งจะริเริ่มให้มีการจัดดำเนินการกันอย่างเป็นทางการเมื่อปีงบประมาณ 2525-2526 เป็นนโยบายใหม่ ที่เพิ่งให้มีหน่วยงานนี้ การจัดองค์กรบริหารงานระบบสารสนเทศในโรงเรียนเจ้าหน้าที่จึงขึ้นตรงต่อผู้บริหาร และอีกประการหนึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีบุคลากร ครู และนักเรียนจำนวนมาก ภารกิจในการบริหารของผู้บริหารก็มีมากขึ้นด้วยจึงไม่มีเวลาที่จะดูแลหน่วยงานนี้โดยตรง ดังนั้นหน่วยงานระบบสารสนเทศส่วนใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ

2. ด้านการเงินและงบประมาณ ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับงบประมาณจากทางราชการ ทั้งที่งานสารสนเทศตั้งขึ้นก็เพื่อสนองต่อนโยบายของกรมสามัญศึกษา ทุกวันนี้อางานสารสนเทศจึงเปรียบเสมือนเฟอร์นิเจอร์ประดับโรงเรียนให้สวยงามเท่านั้น หรือมิให้ชื่อว่ามีงานนี้อยู่ในโรงเรียน (บุญศักดิ์ สนเทศ. 2529 : 56) ซึ่งทางกรมสามัญศึกษาควรจะได้ดูแล ด้วยเหตุนี้ งานทางด้านพัฒนาระบบสารสนเทศโรงเรียนจึงไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เพราะขาดงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของอนุจินต์ กนิษฐรัตน์ (2527 - 2528 : 41) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบสารสนเทศว่าเพราะขาดกำลังเงินและวัสดุอุปกรณ์ที่จะสนับสนุนในการดำเนินงาน ข้อสังเกตจากการวิจัยพบว่าโรงเรียนจึงต้องจัดสรร

เงินบำรุงการศึกษาให้ เพื่อใช้จ่ายการดำเนินงานบ้างเล็กน้อย แต่บางโรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะสมาคมผู้ปกครองและครูซึ่งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร มีผู้ปกครองที่มีฐานะดีพยายามที่จะให้บุตรหลานเข้าโรงเรียนเหล่านั้นให้ได้ก็สนับสนุนบ้างจ่ายผ่านทางสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนก็สามารถนำไปพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนได้ หรือนักเรียนที่เรียนดีผู้ปกครองก็ฐานะดีด้วยมักจะเลือกโรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียงดังกล่าว ก็ให้การสนับสนุนอีกด้วย

3. ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการบริหารระบบสารสนเทศนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องระบบสารสนเทศที่ยังใช้ร่วมกับหน่วยงานอื่นแสดงว่าแม้โรงเรียนจะมีหน่วยงานสารสนเทศในโรงเรียนแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้จัดห้องหรือสถานที่ดำเนินงานอย่างเป็นเอกเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สมยิ่ง คล้ายบุญส่ง (2528 : 74) แต่ผู้วิจัยเห็นว่าในช่วงที่ สมยิ่ง คล้ายบุญส่ง วิจัยนั้นเป็นช่วงที่งานสารสนเทศยังเป็นหน่วยงานใหม่ในโรงเรียน โรงเรียนยังไม่พร้อมแต่ขณะนี้ได้ล่วงเลยมาถึง 5 ปี ระบบงานสารสนเทศนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะได้พัฒนาขึ้น มีห้องจัดระบบสารสนเทศที่เป็นเอกเทศ มีวัสดุ ครุภัณฑ์พร้อมและอีกประการหนึ่งโรงเรียนเหล่านี้ก็ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่จะต้องนำมาพัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันสมัยแต่สภาพระบบสารสนเทศยังเหมือนเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบสารสนเทศ (ทองเนืชร จุมปา. 2530 : 9) และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ จากการวิจัยในประเทศที่พัฒนาแล้วพบว่าในการตัดสินใจของผู้บริหารในเรื่องสำคัญ ๆ นั้น 90 % เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลหรือข่าวสารที่ดี อีก 10 % เกิดจากจินตนาการความคิดคำนึงของผู้บริหารเอง ส่วนการตัดสินใจของระบบราชการไทยกลับกันคือจากจินตนาการ 90 % จากข้อมูล 10 % (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2528: 11)

4. ความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร พบว่า ผู้จัดระบบสารสนเทศเคยได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศมาก่อนจะมีจำนวนเกือบเท่ากับผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมมา ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากในช่วงแรก กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา เคยบรรจุโครงการอบรมเรื่อง "การวางแผน

การประเมินผล และการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-พ.ศ. 2529) และหลังจากปี 2529 กองแผนงาน กรมสามัญศึกษาก็ไม่เคยจัดอบรมอีกเลย ดังนั้นผู้ที่เคยได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมยังทำหน้าที่นี้ต่ออยู่ แต่ยังมีอีกจำนวนหนึ่งซึ่งไม่เคยได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมและรับเข้ามาทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน โดยสังเกตจากผลการวิจัยพบว่าผู้มีหน้าที่จัดระบบสารสนเทศส่วนใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศอยู่ระหว่าง 1-3 ปี เป็นช่วงที่กรมสามัญศึกษาไม่เคยจัดอบรม

นอกจากนี้พบว่าเจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศส่วนมากใช้ประสบการณ์ในการจัดและเจ้าหน้าที่นอกจากมีหน้าที่จัดระบบสารสนเทศแล้ว ยังเป็นครูผู้สอนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง " สภาพและความต้องการด้านระบบข้อมูลการศึกษาระดับจังหวัด พ.ศ. 2530 " พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศโดยตรง ส่วนใหญ่ต้องอาศัยอาจารย์ที่มีความถนัดและสนใจด้านสถิติข้อมูลช่วยดำเนินการ แต่เนื่องจากไม่เคยผ่านการอบรมด้านนี้โดยตรงจึงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : 48)

5. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร พบว่ามีการจัดระบบการเก็บแยกเป็นเรื่อง ๆ ของแต่ละงาน แต่ละฝ่ายและส่วนใหญ่ข้อมูลและสารสนเทศผู้บริหารใช้ประโยชน์ในด้านการวางแผนและกำหนดนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วิจิตร ศรีสะอาด (2528 : 7 - 8) ว่าประสบการณ์ที่เคยทำงานด้านบริหารการศึกษา พบว่าระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการวางแผนเป็นอย่างมาก ถ้าหากพบว่าข่าวทางการศึกษาไม่ดี ขาดข้อมูลพื้นฐานของการวางแผนงานและการตัดสินใจ ก็จะทำให้การวางแผนพัฒนาการศึกษาได้ผลไม่สมบูรณ์ ในที่สุดแผนพัฒนาการศึกษาก็ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ด้านลักษณะของข้อมูลหรือสารสนเทศ ส่วนใหญ่ลักษณะข้อมูลก็นำเสนอออกมาในรูปแบบที่แสดงให้เห็นลักษณะของกลุ่มได้ชัดเจน ในรูปตารางรวม ร้อยละ กราฟ หรือแผนภูมิแบบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภิตศรี สมทรัพย์ (2527 : 146) ที่สอบถามความต้องการในการใช้และการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา กับผู้บริหารพบว่าต้องการ

ข้อมูลที่น่าเสนอออกมาในรูปแบบที่เห็นแสดงให้เห็นลักษณะของกลุ่มได้ชัดเจนในรูปตารางรวม ร้อยละ กราฟ หรือแผนภูมิแบบต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำข้อมูลมาประมวลให้เป็นสารสนเทศแล้วนำมาเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าว จะช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้ทันทีที่ต้องการ

ส่วนด้านการเก็บรักษาข้อมูล พบว่า มีการเก็บรวบรวมเป็นระบบเอกสาร มีตู้เก็บเอกสารและการประมวลผลกระทำด้วยมือ ผู้วิจัยเห็นว่าปัจจุบันมีเครื่องเทคโนโลยีที่ทันสมัย และโรงเรียนมัธยมนี้อยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่การเก็บข้อมูล การประมวลผลยังใช้แบบเก่า ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดเครื่องมือช่วยในการประมวลผล งบประมาณมีไม่เพียงพอ หรือมีแต่ขาดบุคลากร บุคลากรคุณภาพยังไม่ดีพอ บุคลากรมีการย้ายงานบ่อย จึงทำให้งานมีลักษณะการเก็บที่ไม่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของอนุจิษฐ์ กนิษฐรัตน์ (2527 - 2528 : 41) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ คือ ประมวลผลยังไม่ทันเวลาที่จะใช้ ขาดกำลังเงินและวัสดุ อุปกรณ์ ที่จะสนับสนุนในการดำเนินงาน กำลังคนไม่เพียงพอและมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานด้านคลังข้อมูลและสารสนเทศอยู่เสมอ

ด้านความสามารถสนับสนุนความต้องการของหน่วยงานที่จัดระบบสารสนเทศ พบว่า ผู้บริหารสามารถให้ความสนับสนุน ในด้านจัดบุคลากรให้เพียงพอเหมาะสมกับงาน จะเห็นว่าศักยภาพของผู้บริหารในการสั่งให้คนมาทำงานนั้น ผู้บริหารมีอำนาจอยู่ ซึ่งสะดวกและง่ายกว่าที่ผู้บริหารจะสนับสนุนในด้านอื่น ๆ ส่วนปัญหาที่ผู้บริหารต้องให้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบการตัดสินใจมากที่สุด คือ ปัญหาการจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาให้หมวดต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา หวังกุลนนท์ (2527 : ๑) ว่าการใช้ประโยชน์ของข้อมูลและสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนมากใช้ในการจัดสรรงบประมาณ ในโรงเรียนการพิจารณาความดีความชอบ และการจัดตารางสอน

6. ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จากผลวิจัยพบว่า ปัญหาทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดอยู่ที่ส่วนกลาง

ถ้ามีปัญหามากโรงเรียนก็สามารถติดต่อเพื่อปรึกษาหารือกับกองแผนงาน กรมสามัญศึกษาได้ โดยตรง และจากผลการวิจัยครั้งนี้ ก็สอดคล้องงานวิจัยของ สมยิ่ง คล้ายบุญส่ง (2528 : 72 - 73) ว่าปัญหาการจัดระบบสารสนเทศทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยจะแยกอภิปรายประเด็นที่สำคัญแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

6.1 ปัญหาอันเนื่องมาจากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบประเด็นที่สำคัญคือ การจัดการระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลมีระดับปัญหาสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละโรงเรียนไม่มีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งระบบสารสนเทศโดยเฉพาะ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ ต้องมาศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองกว่าจะเข้าใจระบบจะต้องใช้เวลาซึ่งตรงกับที่ อนุจินต์ กนิษฐรัตน์ (2527 - 2528: 41) ได้กล่าวสรุปว่า ปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงานเกี่ยวกับระบบสารสนเทศว่า กำลังคนไม่เพียงพอ และมีการเปลี่ยนตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานด้านคลังข้อมูลและสารสนเทศอยู่เสมอ ทำให้บุคคลระดับปฏิบัติงานที่เข้ามาใหม่ต้องเสียเวลาในการศึกษา และเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน

6.2 ประเด็นปัญหาสำคัญในด้านการรักษาข้อมูล คือ การจัดเก็บสารสนเทศไม่ทันสมัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดกำลังเงินและวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดระบบสารสนเทศ แต่อย่างไรก็ตามก็ขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าให้ความสำคัญและสนใจในงานสารสนเทศมากน้อยเพียงใด เพราะถ้าผู้บริหารเห็นความสำคัญมาก ก็สามารถที่จะหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาช่วยได้ โดยอาจจะหาผู้บริจาค หรือขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู เป็นต้น

6.3 ปัญหาอันเนื่องมาจากการประมวลผลข้อมูล พบประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ บุคลากรที่รับผิดชอบงานประมวลผลข้อมูลมีการึกจมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัญญา สว่างเรืองศรี (2533 : 176) และของสมยิ่ง คล้ายบุญส่ง (2528) ที่วิจัยเกี่ยวกับสถานและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 สรุปว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนจะรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นของโรงเรียนด้วย

6.4 ประเด็นปัญหาที่สำคัญของปัญหาด้านการนำเสนอข้อมูล คือ ผู้เกี่ยวข้อง

กับการวางแผนพัฒนาไม่สนใจข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเสนอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ระบบราชการไทยมักจะวางแผนหรือตัดสินใจโดยใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองมากกว่าอาศัยข้อมูลหรือข่าวสารที่ดี นอกจากนี้การบริหารงานของระบบราชการไทย มักจะเกรงใจผู้มีอำนาจหรือผู้อาวุโสมากกว่าจะพูดด้วยหลักการและข้อเท็จจริง โดยใช้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบ

6.5 ประเด็นปัญหาสำคัญ ของปัญหาด้านการบูรณาการของระบบ คือความเหมาะสมของโครงสร้างการจัดองค์กรของระบบสารสนเทศกับการจัดองค์กรบริหารโรงเรียน มีปัญหาในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัญหาของเจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศที่ต้องไปประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทำให้ลำบากในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ภัทร แก้วส่อง (2524 : 1 - 22) ทำการวิจัยเรื่องสถานภาพ ศักยภาพ และวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศด้านการศึกษาในประเทศไทย พบว่าการจัดองค์การด้านระบบสารสนเทศส่วนใหญ่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านสารสนเทศยัง ไม่มีความสมบูรณ์ของระบบภายในของหน่วยงานเอง ต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น

6.6 ประเด็นปัญหาสำคัญของปัญหาด้านการบริหารข้อมูล คือ ขาดการนิเทศจากกรมสามัญศึกษา จะเห็นได้ว่าโรงเรียนในยังมีปัญหาด้านงานสนเทศอยู่ จึงมีความประสงค์ที่จะให้กรมสามัญศึกษา โดยเฉพาะกองแผนงานได้นิเทศงานด้านนี้มาก มีข้อสังเกตว่าในช่วงหลังกรมสามัญศึกษาไม่เคยมีโครงการอบรมหรือติดตามงานด้านนี้

7. ประเมินผล ประสิทธิภาพ การปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ทั้ง 2 ด้าน ระดับของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กองแผนงานกรมสามัญศึกษา ได้จัดทำ คู่มือ แนวการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้กับโรงเรียนทุกโรงเรียนจึงทำให้ ผู้จัดระบบสารสนเทศมีแนวในการดำเนินงาน และที่ผลการปฏิบัติยังไม่อยู่ในขั้นดีมากนั้น อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัย กำลังคนไม่เพียงพอ มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานสารสนเทศอยู่เสมอ (อนุจิษฐ์ กนิษฐรัตน์. 2527 - 2528 : 41) และจากการวิจัยพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศโดยตรง ส่วนใหญ่ต้องอาศัยอาจารย์ที่มีความถนัด และสนใจ

ด้านสถิติข้อมูลช่วยดำเนินงาน (รายงานผลการวิจัย สภาพและความต้องการด้านระบบข้อมูลทางการศึกษาระดับจังหวัด พ.ศ.2530 : 48) นอกจากนี้อาจเป็นเพราะ ภารกิจของผู้จัดระบบสารสนเทศ นอกจากปฏิบัติงานด้านนี้แล้วยังปฏิบัติหน้าที่สอนด้วยและบางโรงเรียนพบว่า ทั้งจัดระบบสารสนเทศ เป็นครูสอน และปฏิบัติหน้าที่อื่นด้วย ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นงานส่วนหนึ่งที่จะช่วยเสริมการพัฒนาศึกษาโดยส่วนรวม โรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันมีอัตราการขยายชั้นเรียนมากขึ้นทำให้มีนักเรียน ครู-อาจารย์ นักการภารโรง มากขึ้นด้วย โรงเรียนจึงมีวัสดุอุปกรณ์เพิ่มขึ้น ความต้องการงบประมาณเพิ่มขึ้น ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจมากขึ้นจึงมีผลกระทบในการบริหารงานของโรงเรียนที่ต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนดำเนินงานทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันข้อมูลและสารสนเทศในระดับโรงเรียน ก็จะมีประโยชน์ต่อระดับกรม ระดับกระทรวงและระดับชาติด้วยตามลำดับ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ แนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศดังนี้

1. เนื่องจากการขยายชั้นเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครมีแต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การบริหารโรงเรียนก็จะมีภารกิจมากขึ้นความต้องการข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการวางแผนงานต่าง ๆ จึงมีความจำเป็น และเห็นว่าหน่วยงานจัดระบบสารสนเทศ ควรเป็นศูนย์สารสนเทศที่ควรจะพัฒนาเป็นงานที่มีฐานะเป็นฝ่ายบริหารฝ่ายหนึ่งของโรงเรียน โดยมีหัวหน้าศูนย์สารสนเทศเป็นผู้ช่วยผู้บริหารอีกตำแหน่งหนึ่ง
2. ปัจจุบันงานสารสนเทศมีภารกิจที่ต้องจัดทำมาก เจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศ ควรจะเป็นครูฝ่ายสนับสนุนการสอนเหมือนงานห้องสมุด งานแนะแนว งานโสตทัศนูปกรณ์ ดังนั้นกรมสามัญศึกษาควรได้เสนอขอตำแหน่งกลุ่มวิชาอีก 1 ตำแหน่ง คือตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานสารสนเทศของโรงเรียน
3. เนื่องจากระบบสารสนเทศเป็นระบบบูรณาการแบบผสมผสาน (Inte-

grated System) และพัฒนาระบบอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นกรมสามัญศึกษาควรจะต้องจัดให้มีการอบรมและให้ความรู้ด้านระบบสารสนเทศแก่เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา เช่นเดียวกับการอบรมครูในเรื่องการนัดนาด้านการสอนของครู โดยใช้เทคนิคหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ เดิม กรมสามัญศึกษาเคยมีโครงการอบรมเรื่อง "การวางแผน การประเมินผล และการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา" ซึ่งกรมสามัญศึกษาได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-พ.ศ. 2529) แต่หลังจากแผนนี้สิ้นสุดลงกรมสามัญศึกษาไม่เคยจัดอบรมอีกเลย

4. เมื่อกรมสามัญศึกษาเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศและได้มีนโยบายให้โรงเรียนมัธยมศึกษา จัดตั้งหน่วยสารสนเทศขึ้นในโรงเรียนแล้วกรมสามัญศึกษาก็ควรจะได้ดูแลและช่วยเหลือโรงเรียนบ้างในกรณีที่มีปัญหา ซึ่งผลการวิจัยพบว่าขาดการนิเทศงานจากกรมสามัญศึกษา ดังนั้นกรมสามัญศึกษาควรจะต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งเพื่อนิเทศงานสารสนเทศในโรงเรียน

5. กรมสามัญศึกษาควรจัดสรรเงินงบประมาณขอรัฐบาลให้กับโรงเรียนเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนบ้าง มิใช่ปล่อยให้โรงเรียนช่วยเหลือตนเองอย่างเดียว

6. เนื่องจากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารมีลักษณะเป็นการวิวัฒนาการ ดังนั้นโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ควรจะพยายามนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ และแก้การสื่อสารที่ล่าช้าในปัจจุบัน การจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพมหานครที่ไม่สะดวกในการเดินทาง จึงควรติดตั้งแฟกซ์หรือโทรสารหรือวิทยุโรงเรียน เป็นต้น ส่วนเครื่องมือที่จะช่วยประเมินผลข้อมูลก็ควรมีเช่นทุกโรงเรียนควรมีคอมพิวเตอร์ใช้ในโรงเรียนได้แล้ว

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรจะมีการวิจัย เรื่องความต้องการในการใช้ข้อมูลและสารสนเทศของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

2. ควรจะมีการวิจัย เรื่อง การนำเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

3. ควรจะมีการวิจัย เรื่อง การออกแบบและสร้างระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารระดับโรงเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์

4. ควรจะมีการวิจัย เรื่อง แนวทางในการพัฒนาเครือข่ายของระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารระดับโรงเรียน

